

TIC i Educació: evolució de l'educació, revolució de l'aprenentatge

Ismael Peña-López

@ictlogist

Formació a l'Escola Pia Santa Anna de Mataró
19 de febrer de 2014

**Educació,
sistema educatiu,
aprenentatge**

Aprendre

adquirir + coneixements

Ensenyar

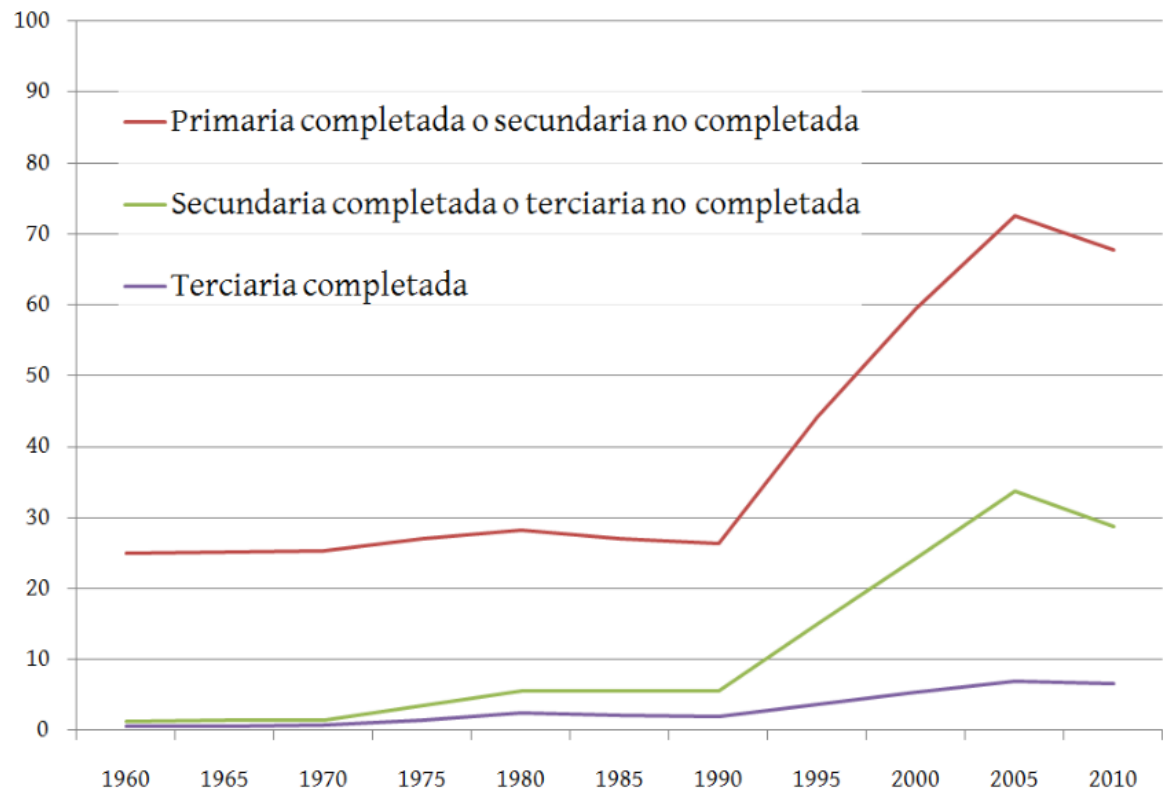
transmetre + coneixements

Sistema educatiu

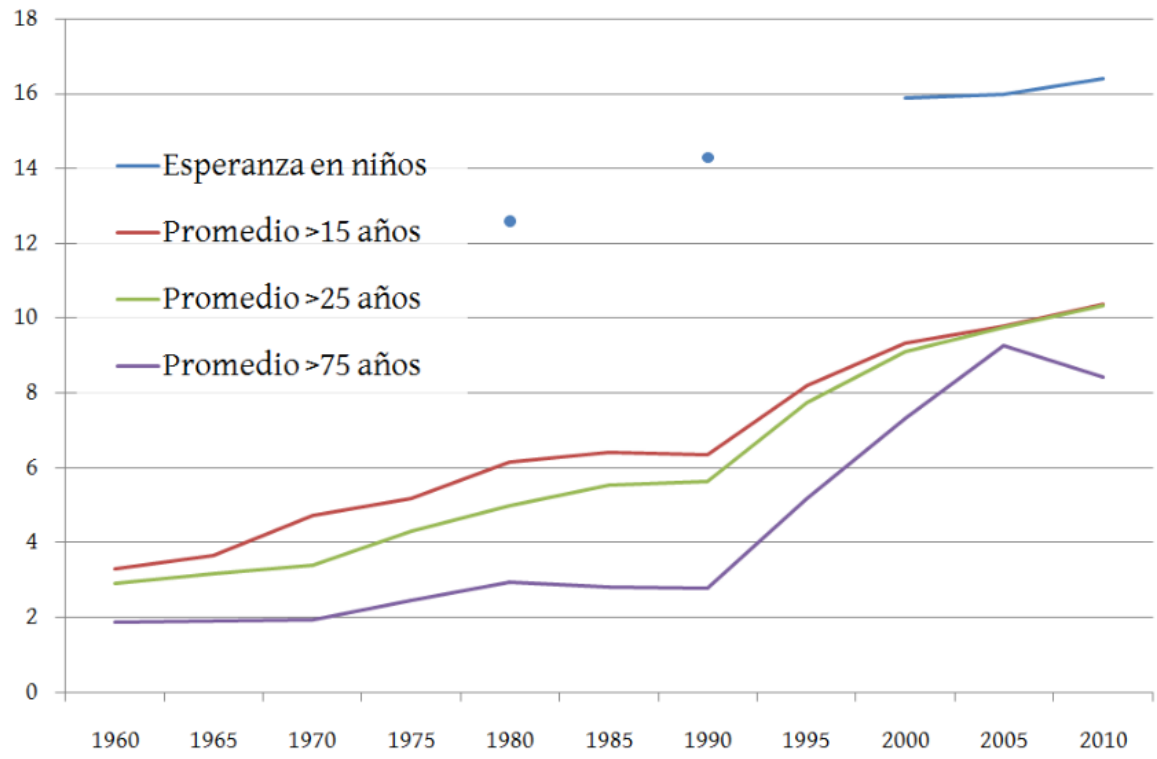
Eina eficaç i eficient per a:

- transmetre coneixements
- que son escassos
- i estan dispersos
- a múltiples destinataris

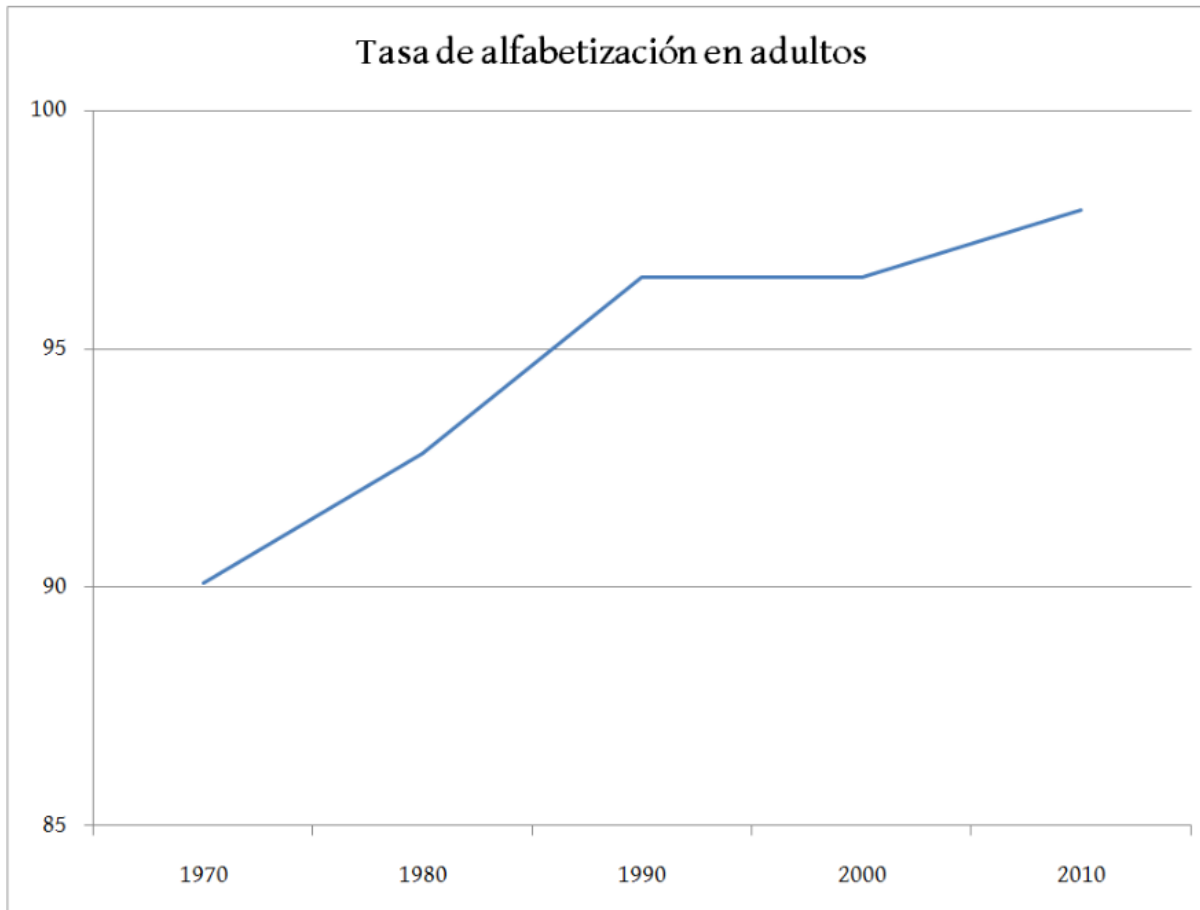
Población por nivel de estudios (%)

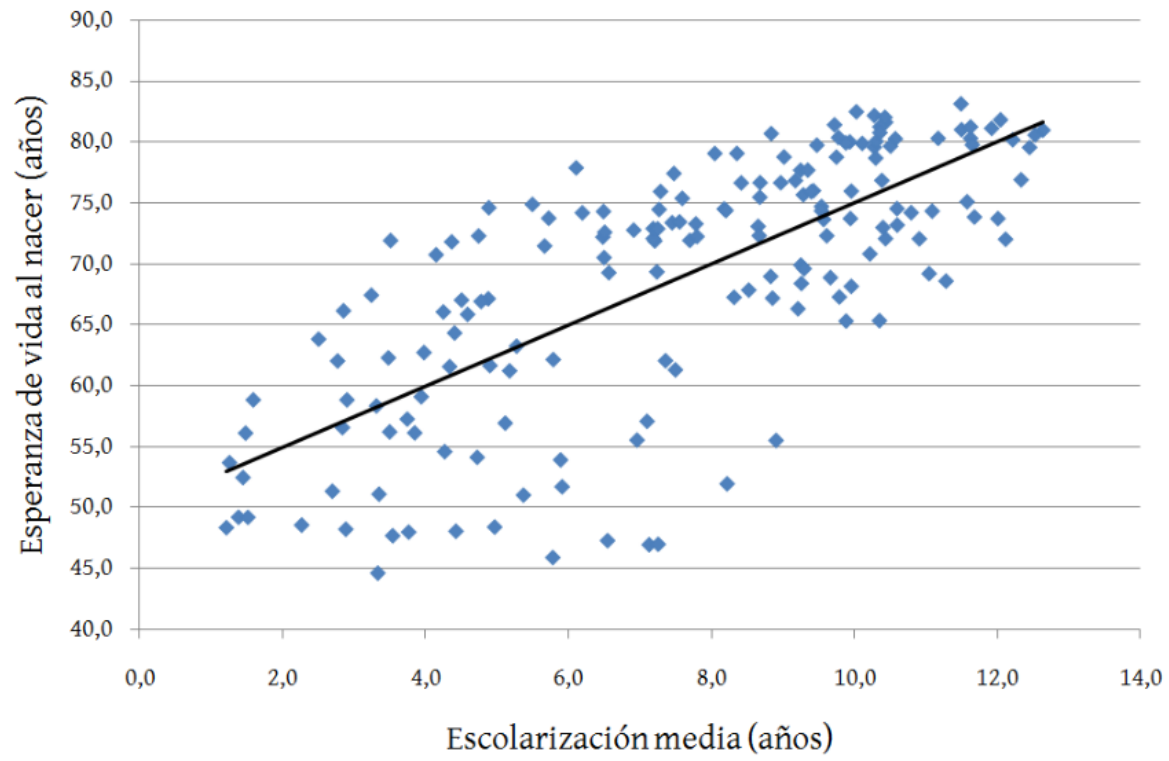
Años de escolarización

Tasa de alfabetización en adultos

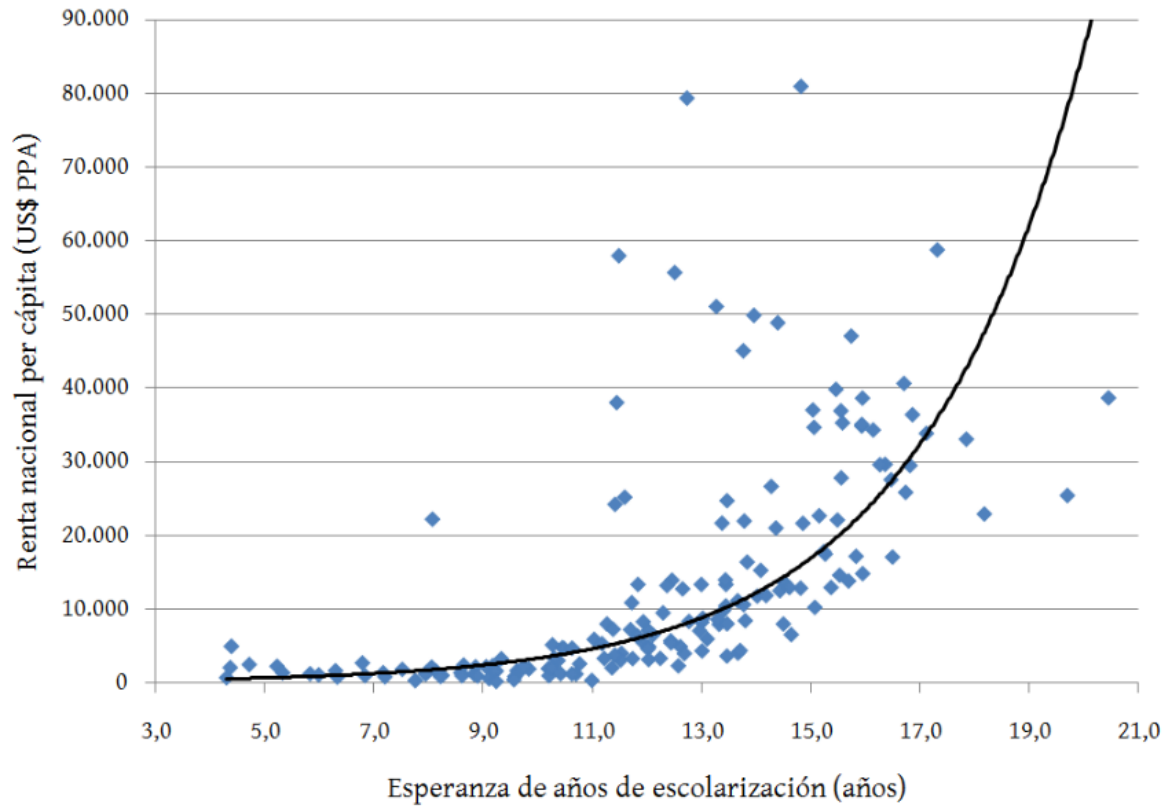

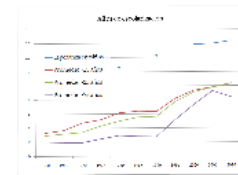
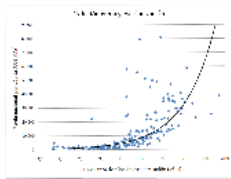
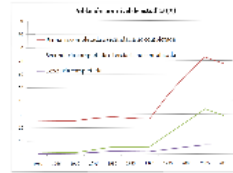
Relación esperanza de vida y escolarización

Relación renta y escolarización

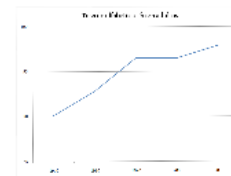
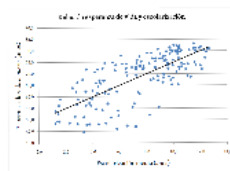

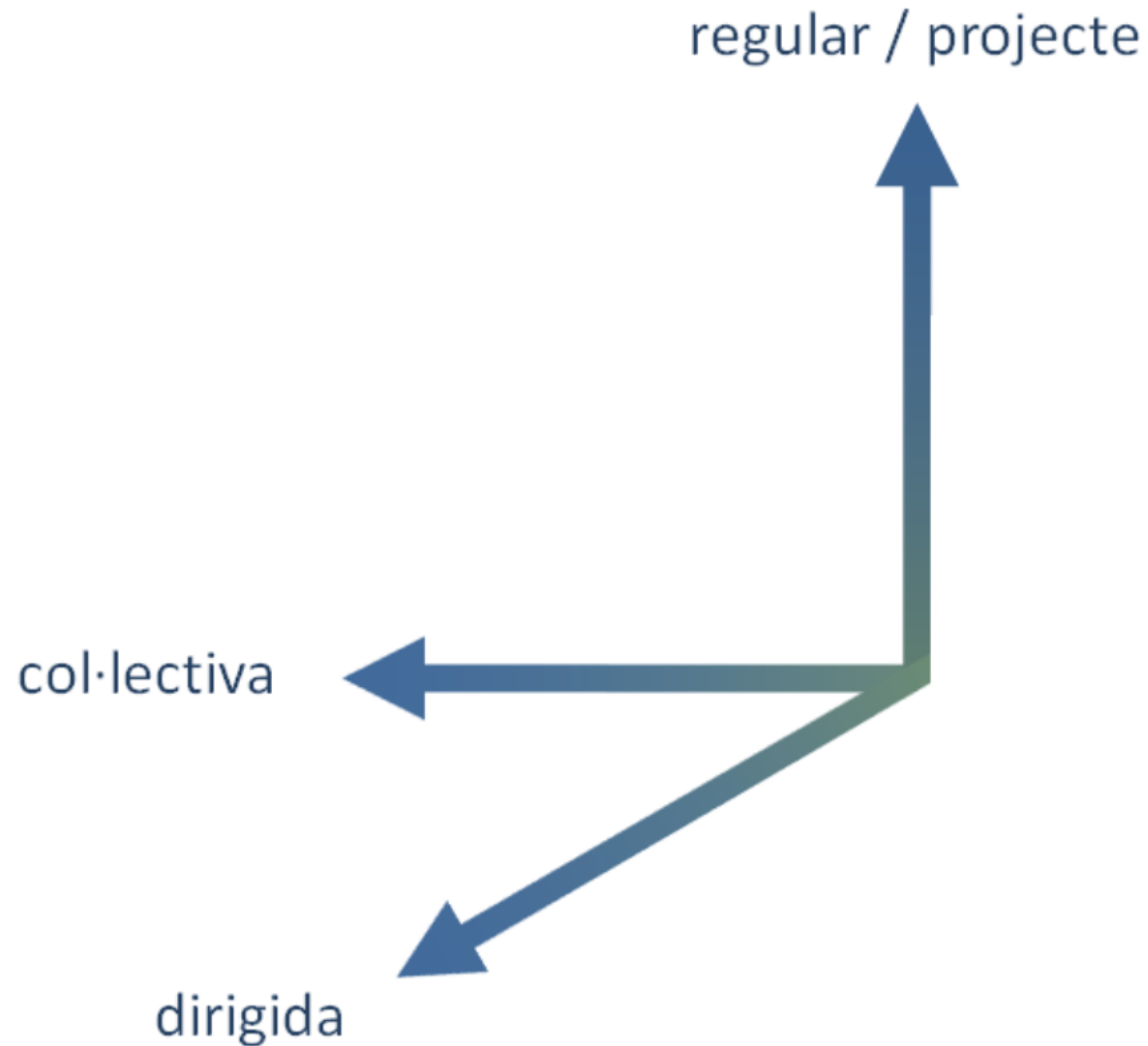
Sistema educatiu

Eina eficaç i eficient per a:

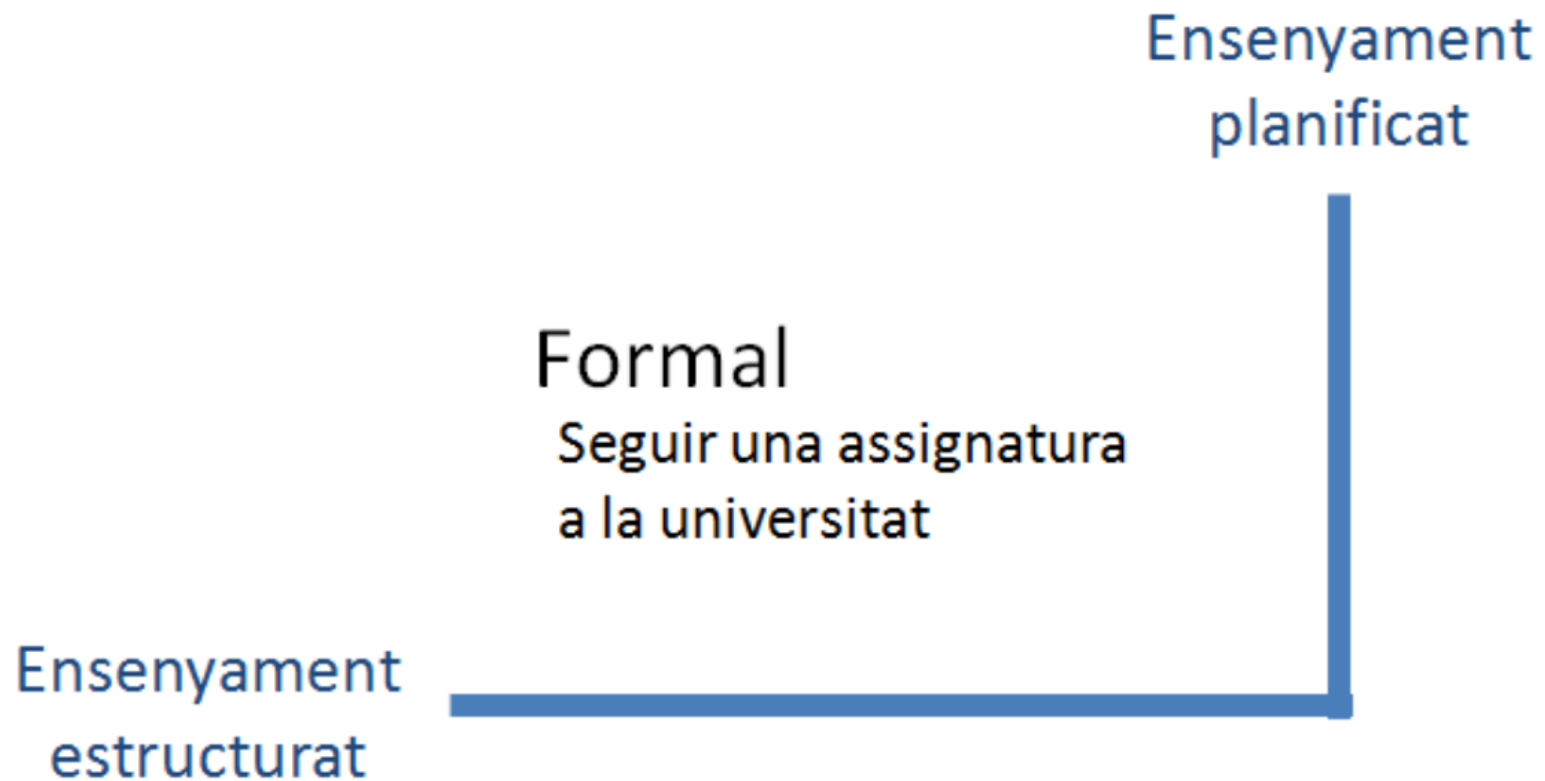
- transmetre coneixements
- que son escassos
- i estan dispersos
- a múltiples destinataris

Participació industrial

Educació industrial

Ensenyament Industrial

Escassedat

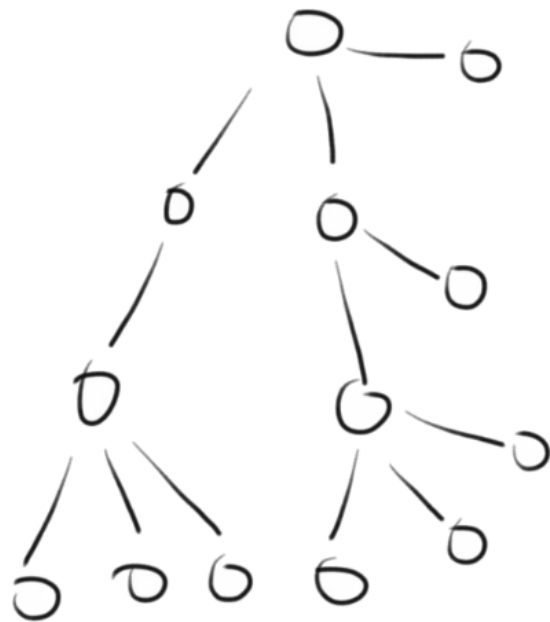
+ Costos de Transacció

=

Intermediació

Intermediació

La jerarquia és eficaç i eficient

Escassetat   Costos de transacció

Intermediació

Gestió de la
informació

Preses de
decisions

Ensenyament Digital

Escassedat

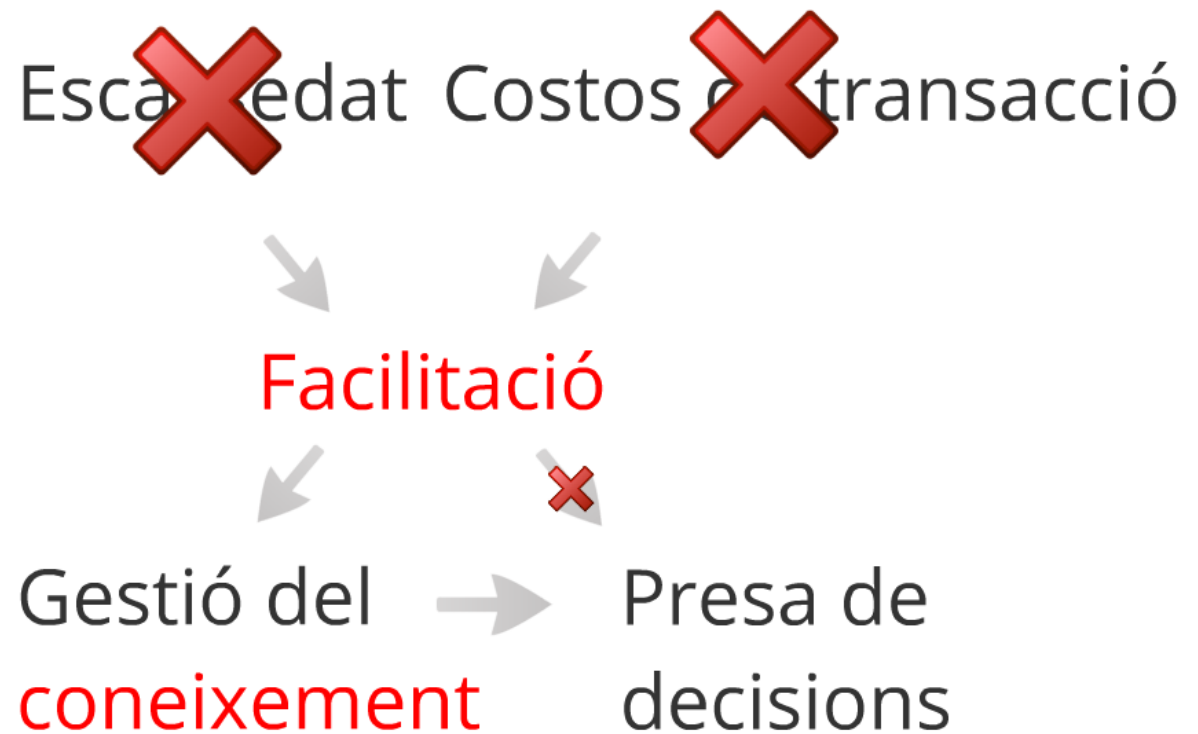
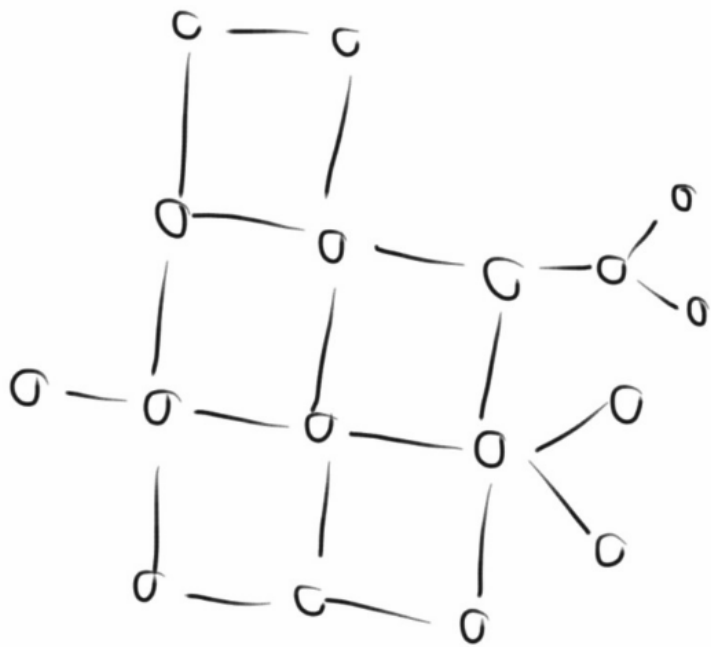
+ Costos de Transacció

=

Intermediació?

Intermediació?

Les xarxes són eficaces i eficients

Revolució digital

- No barreres d'espai
- No barreres de temps
- No escassetat de "materials"
- No costos de transacció

Revolució digital

+

Sistema Educatiu

Eficaç i eficient?

S'ensenya en un lloc,
tancat

Es pot aprendre a
qualsevol lloc, en públic

S'ensenya en un
temps determinat

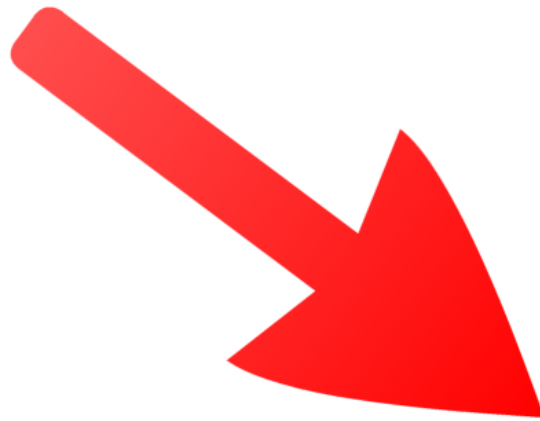
Es pot aprendre a
qualsevol hora

Algú prefixat ensenya

Es pot aprendre amb
qualsevol, amb qui es vol

Algú ensenya alguna
cosa prefixada

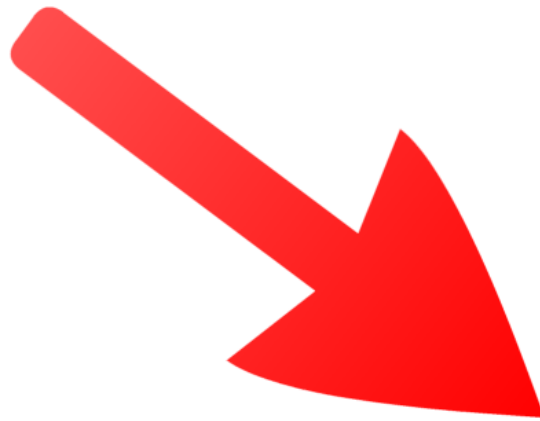
La informació caduca ràpid,
s'ha d'aprendre a aprendre

Canviar el contingut
és car

No canviar els
continguts surt car

Col·laborar és car

Reinventar la roda
surt car

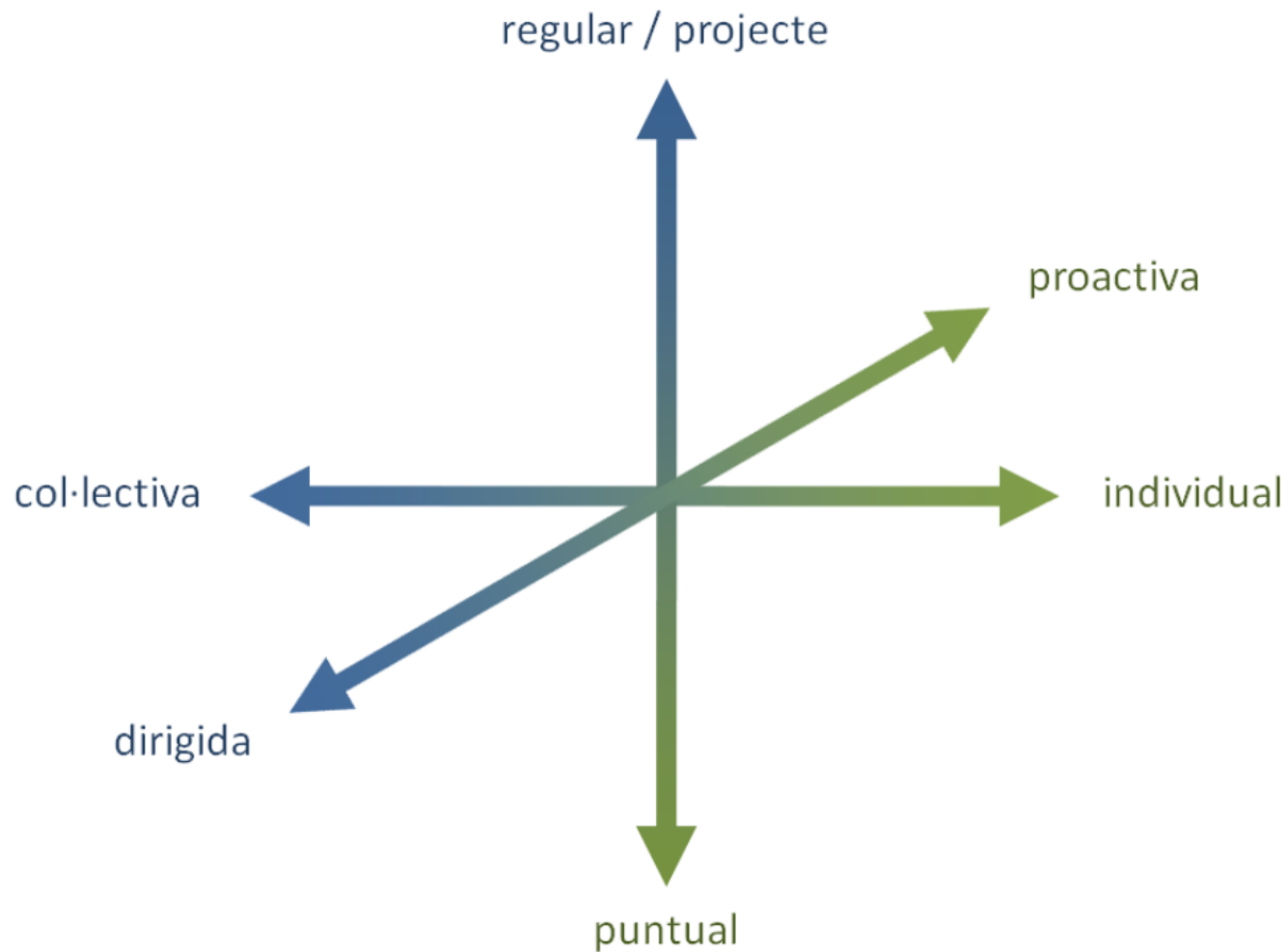

Contingut i contenidor
són inseparables

El contingut és volàtil,
el contenidor ets tu

Tecnoparticipació

Conseqüències?

Descentralització:

- Separació de contingut i continent.
- Proactivitat.

Conseqüències?

Individualització:

- Espai per a la iniciativa individual.
- Granularitat de les tasques.

Conseqüències?

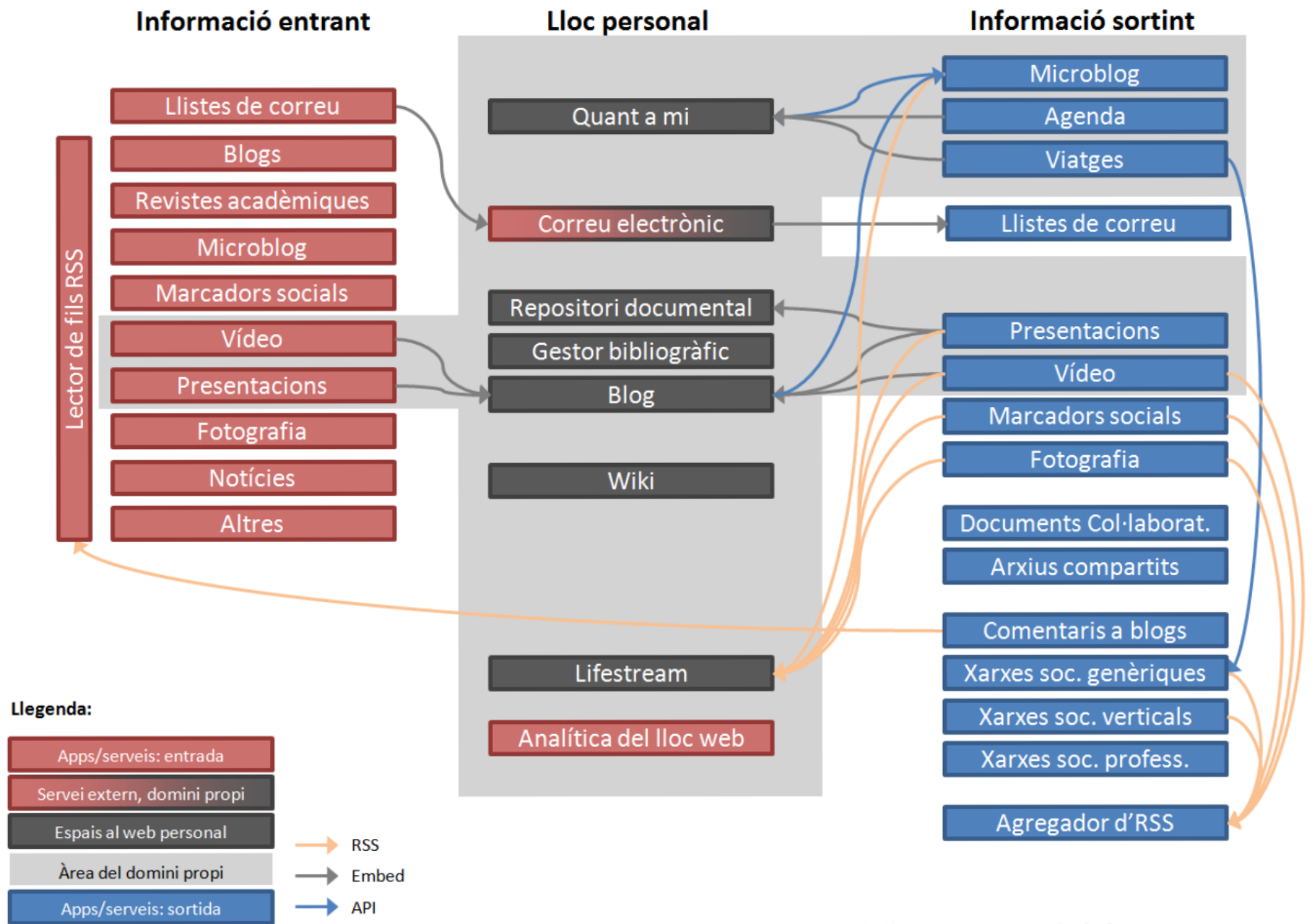
Participació *casual*:

- Separació de rols.
- Multiplicitat d'actors.

**Aprenentatge,
TIC,
revolució digital**

Entorn Personal d'Aprenentatge (PLE)

"un conjunt d'estratègies conscients per a utilitzar eines tecnològiques per a aconseguir accedir al coneixement contingut en objectes i persones i [...] assolir objectius d'aprenentatge específics"

Funcionament d'un Entorn Personal d'Aprenentatge: la infraestructura

La Zona de Desenvolupament Proper i l'Entorn Personal d'Aprenentatge

Aproximació estàtica

Zona de Desenvolupament Proper de Vygotsky

Límit inferior de ZDP:
nivell de desenvolupament actual,
nivell màxim d'exercici
independent

Límit superior de ZDP:
nivell de desenvolupament potencial,
nivell màxim de
responsabilitat addicional que
l'estudiant pot acceptar amb
ajuda d'un instructor més
hàbil

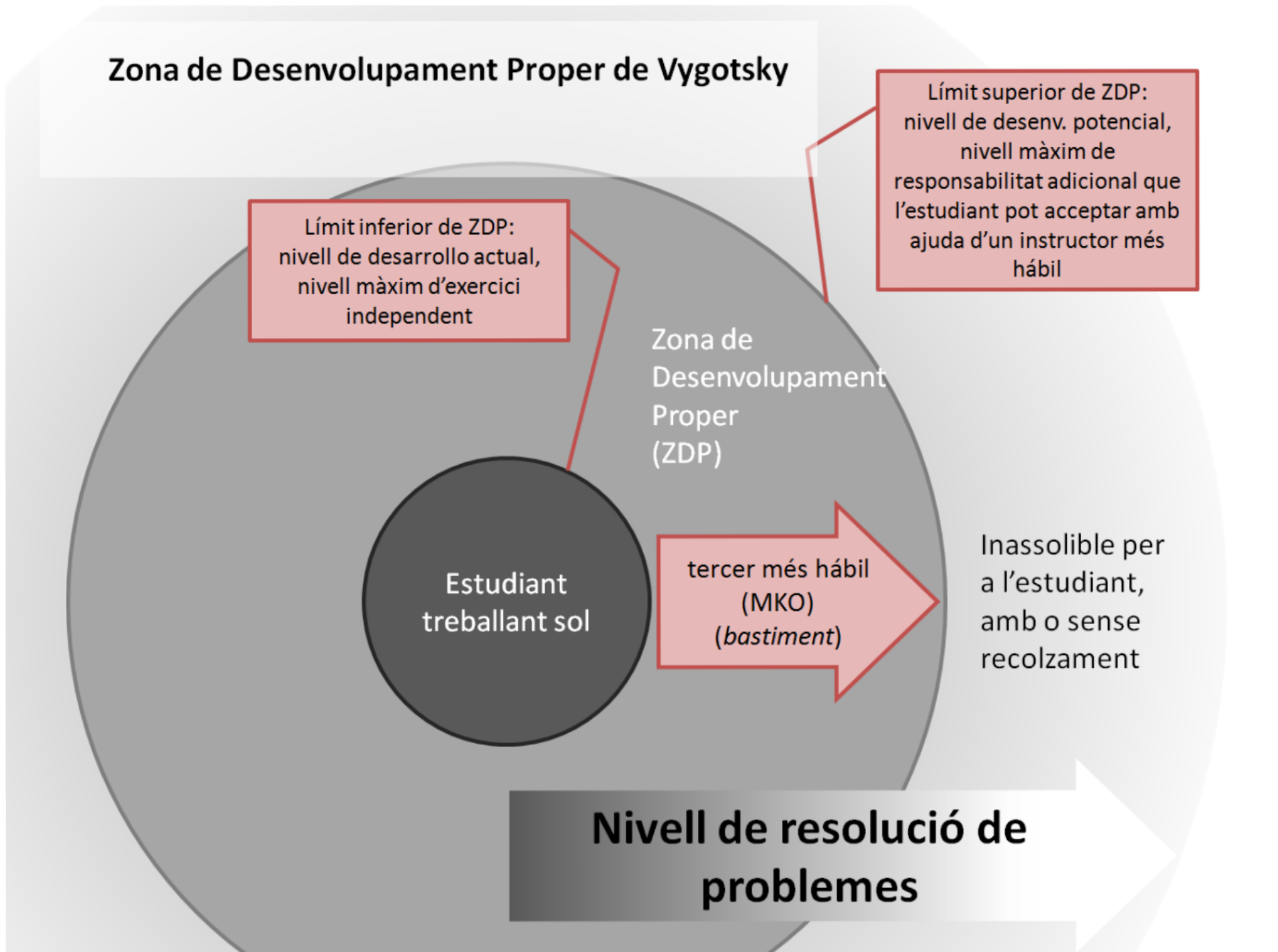
Zona de
Desenvolupament
Proper
(ZDP)

Estudiant
treballant sol

tercer més hàbil
(MKO)
(*bastiment*)

Inassolible per
a l'estudiant,
amb o sense
recolzament

Nivell de resolució de
problemes

La Zona de Desenvolupament Proper i l'Entorn Personal d'Aprenentatge

Aproximació dinàmica

Entorns Personals d'Aprenentatge i Zona de Desenvolupament Proper de Vygotsky

Límit superior de la ZDP?
Nivell de desenvolupament potencial?

Límit inferior de ZDP:
nivell de desenvolupament actual

Estudiant treballant sol

Zona de Desenvolupament Proper (ZDP)

Nivell de resolució de problemes

PLE₁
MKO

PLE₂
MKO

PLE₃
MKO

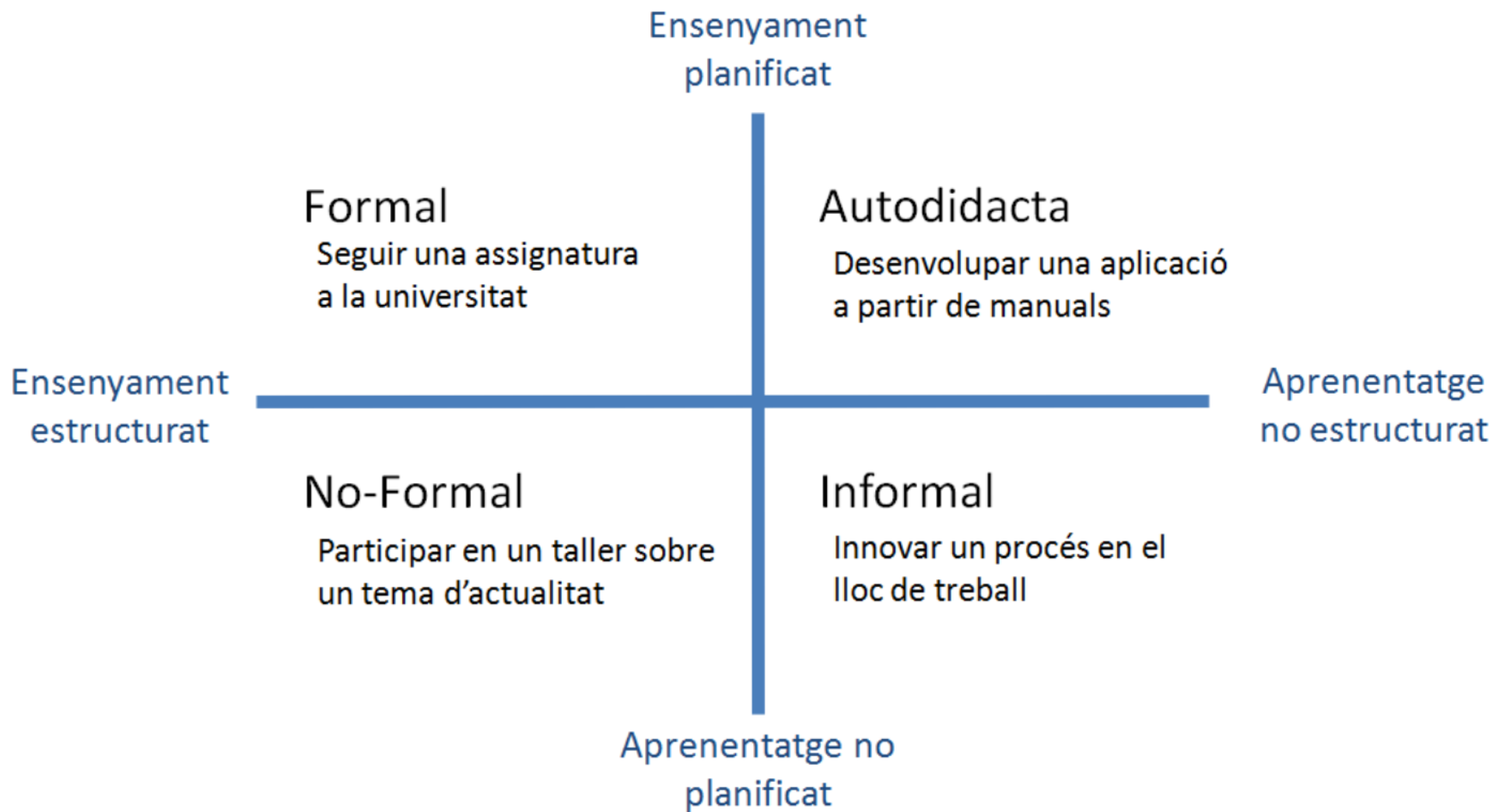
PLE₄
MKO

PLE₅
MKO

Quin és, doncs, el paper de l'educador?

De l'educació formal a l'aprenentatge informal

- Formal
- No formal
- Autodidacta
- Informal

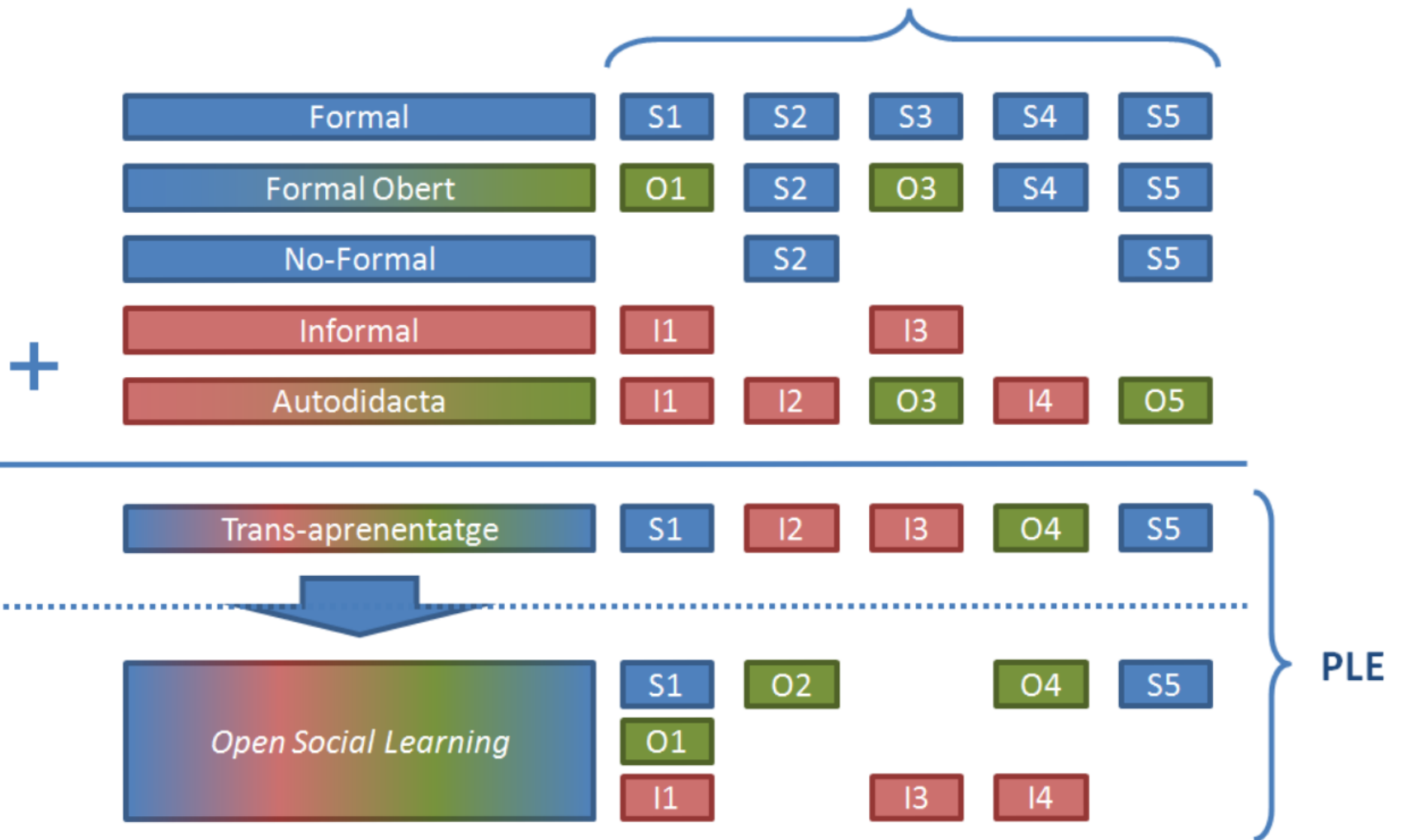

Dels recursos formals als recursos de la informalitat

- Formals
- Oberts
- Informals

Temari

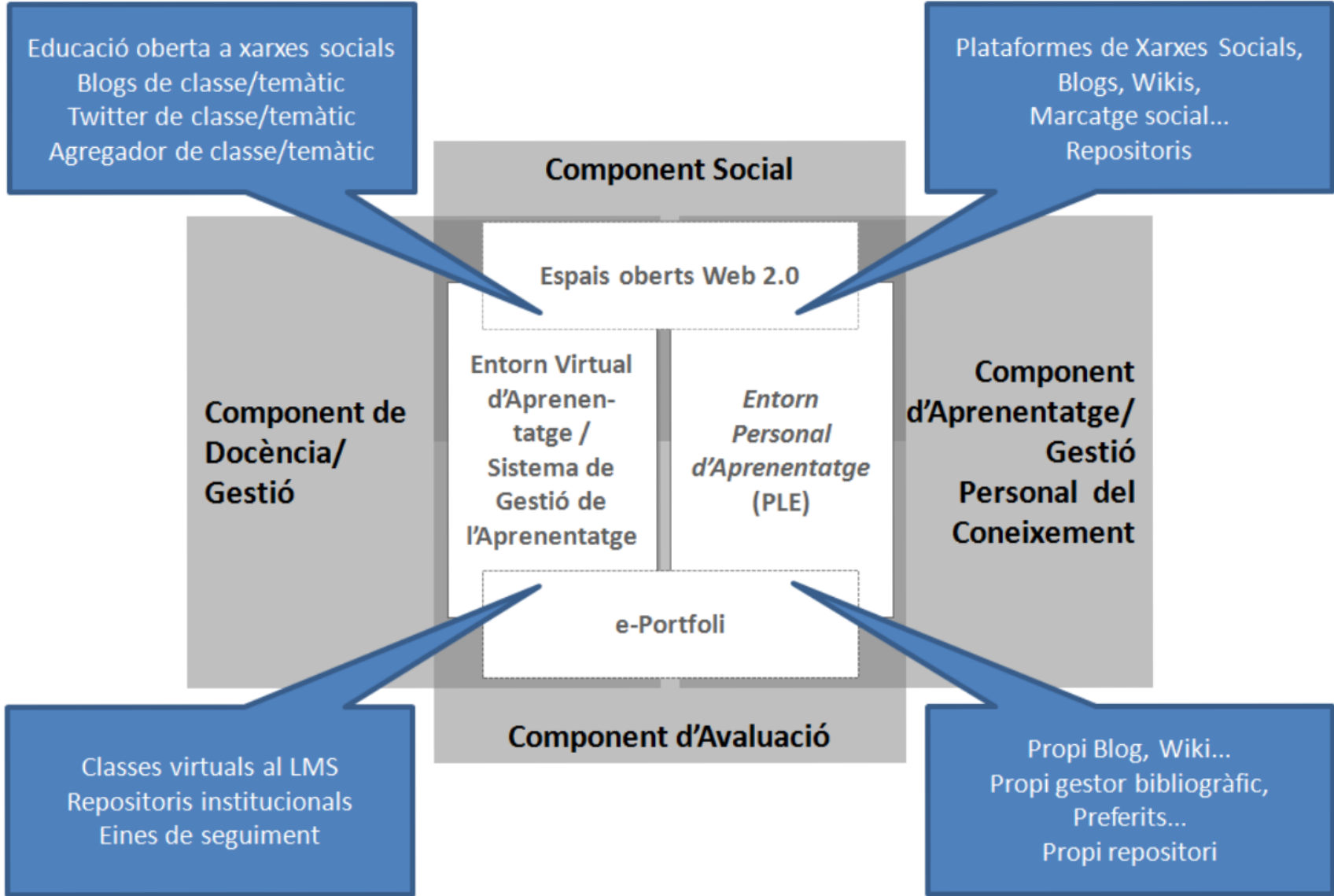
Una reflexió sobre el temari

- MOOC

Una reflexió sobre l'avaluació i l'acreditació

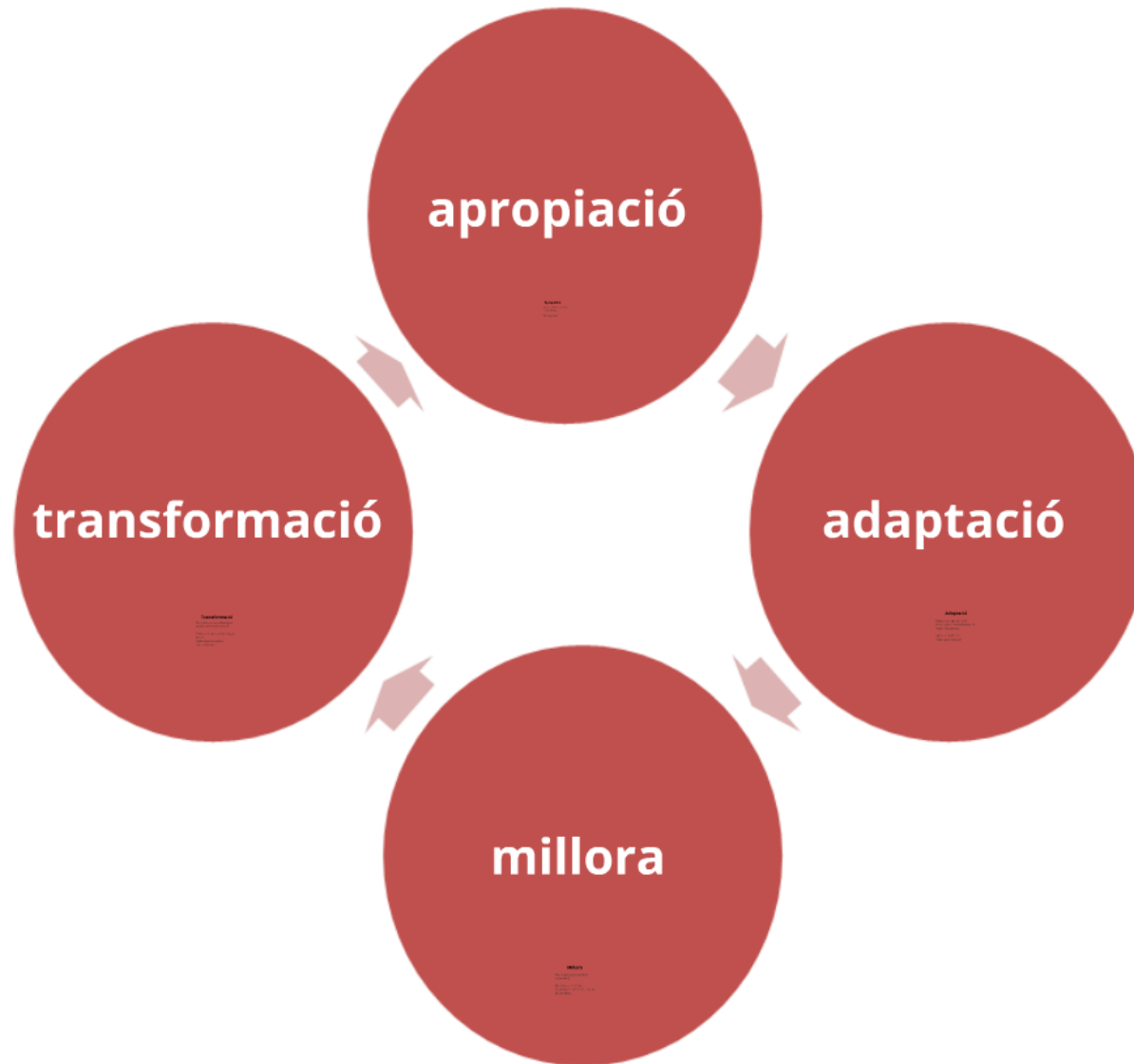
- Avaluació P2P
- *Badges*

**Estudiants commutador i
transaprenentatge
a les institucions**

Reflexions finals:
com,
per a què i
perquè

Evolució o revolució?

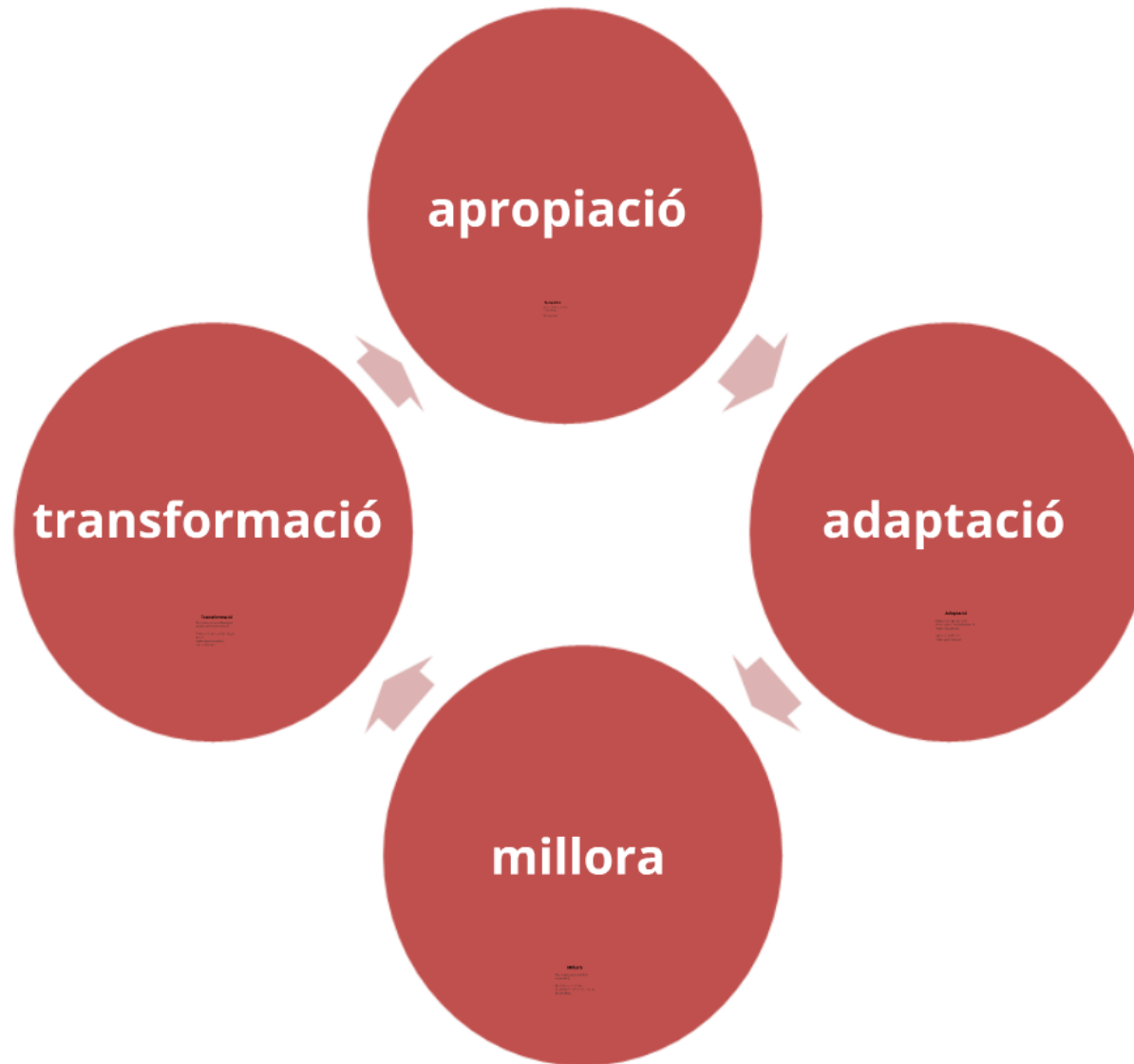
Apropiació

Tothom utilitza noves eines,
menys a classe.

Tot roman igual.

Evolució o revolució?

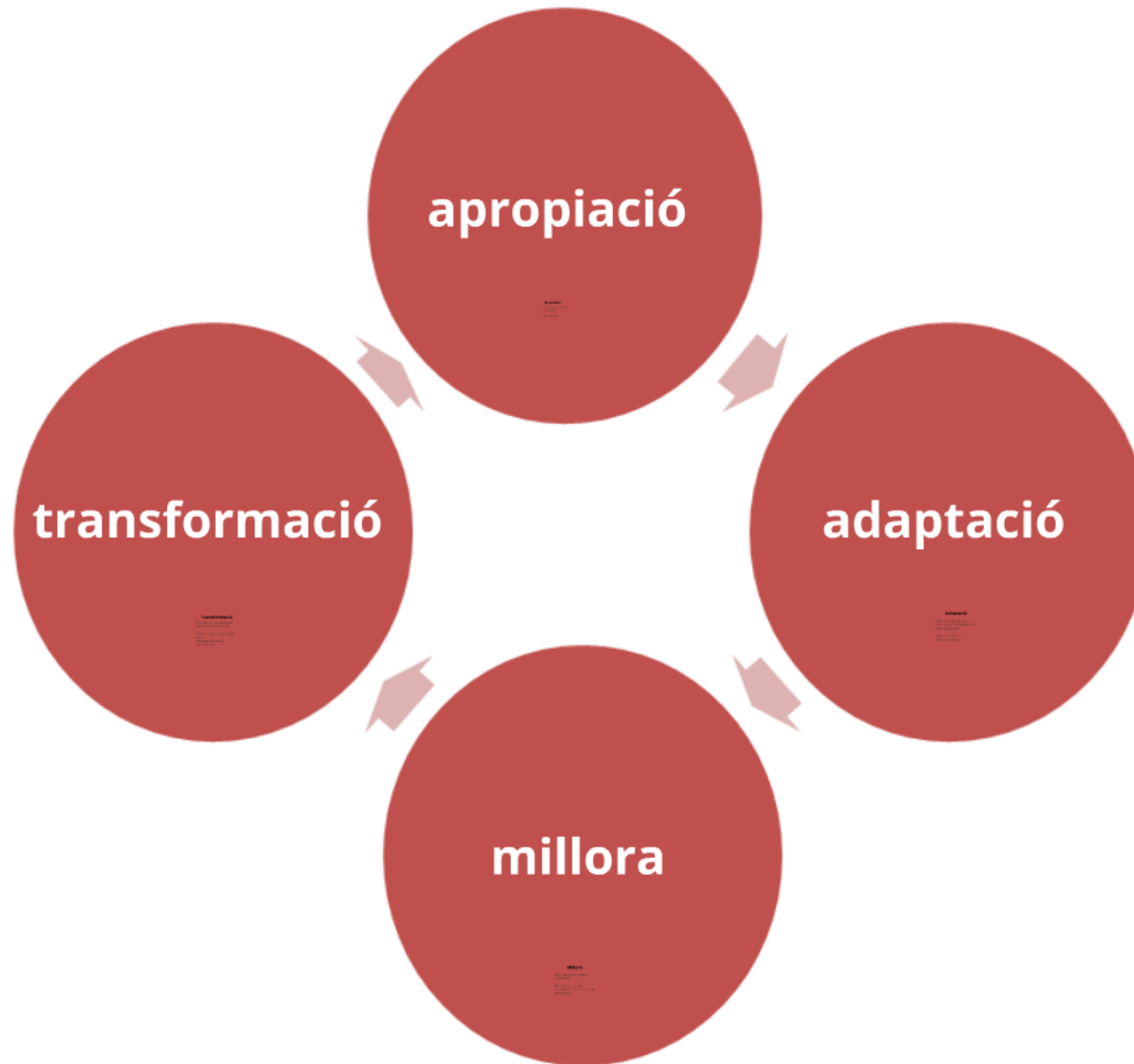

Adaptació

Tothom utilitza les noves eines... per a fer bàsicament el mateix de sempre.

Substitució d'eines,
mateixos processos.

Evolució o revolució?

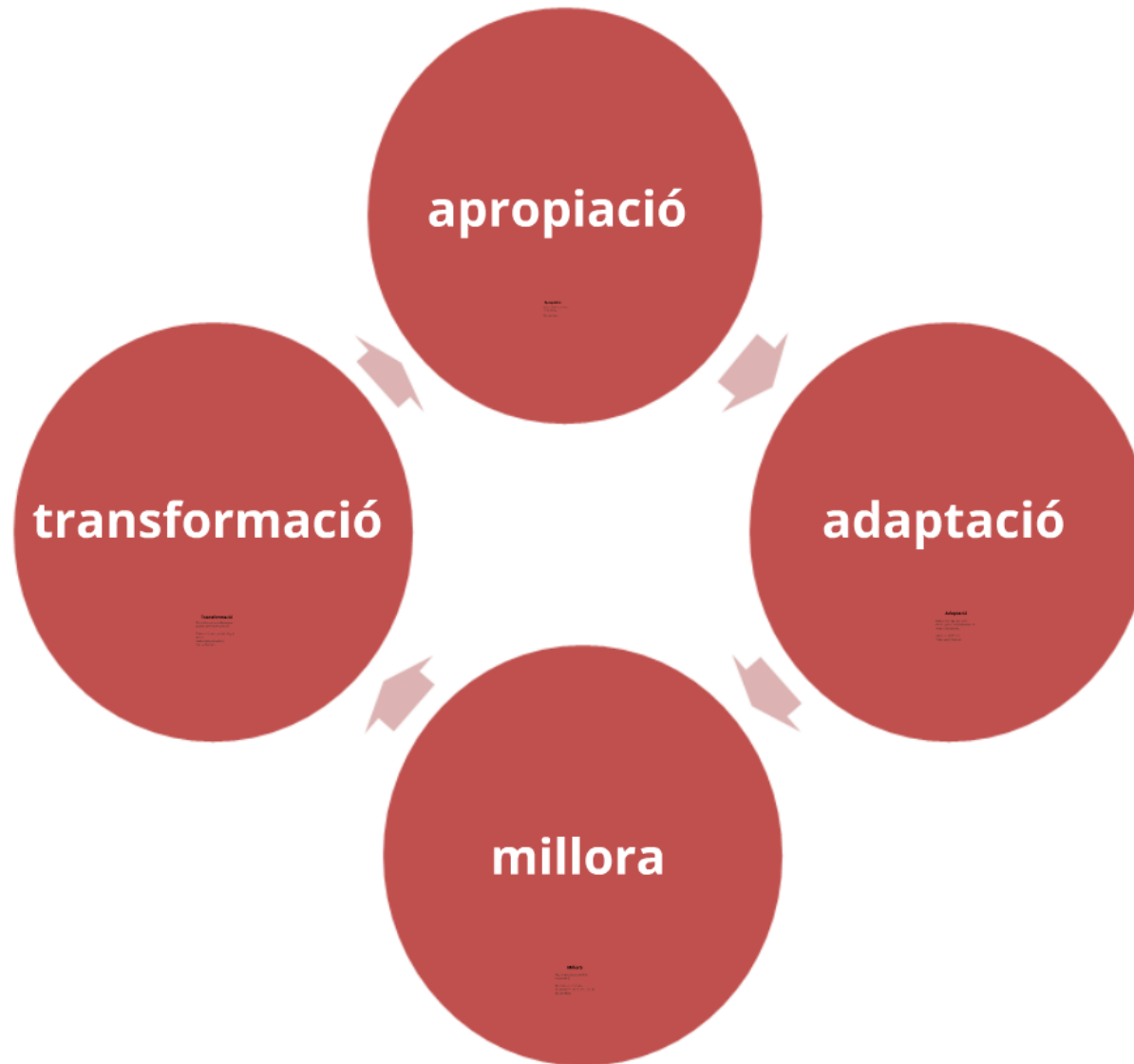

Millora

Alguns processos canvien
(en positiu).

Els processos canvien
lleugerament per a capturar-ne
els beneficis.

Evolució o revolució?

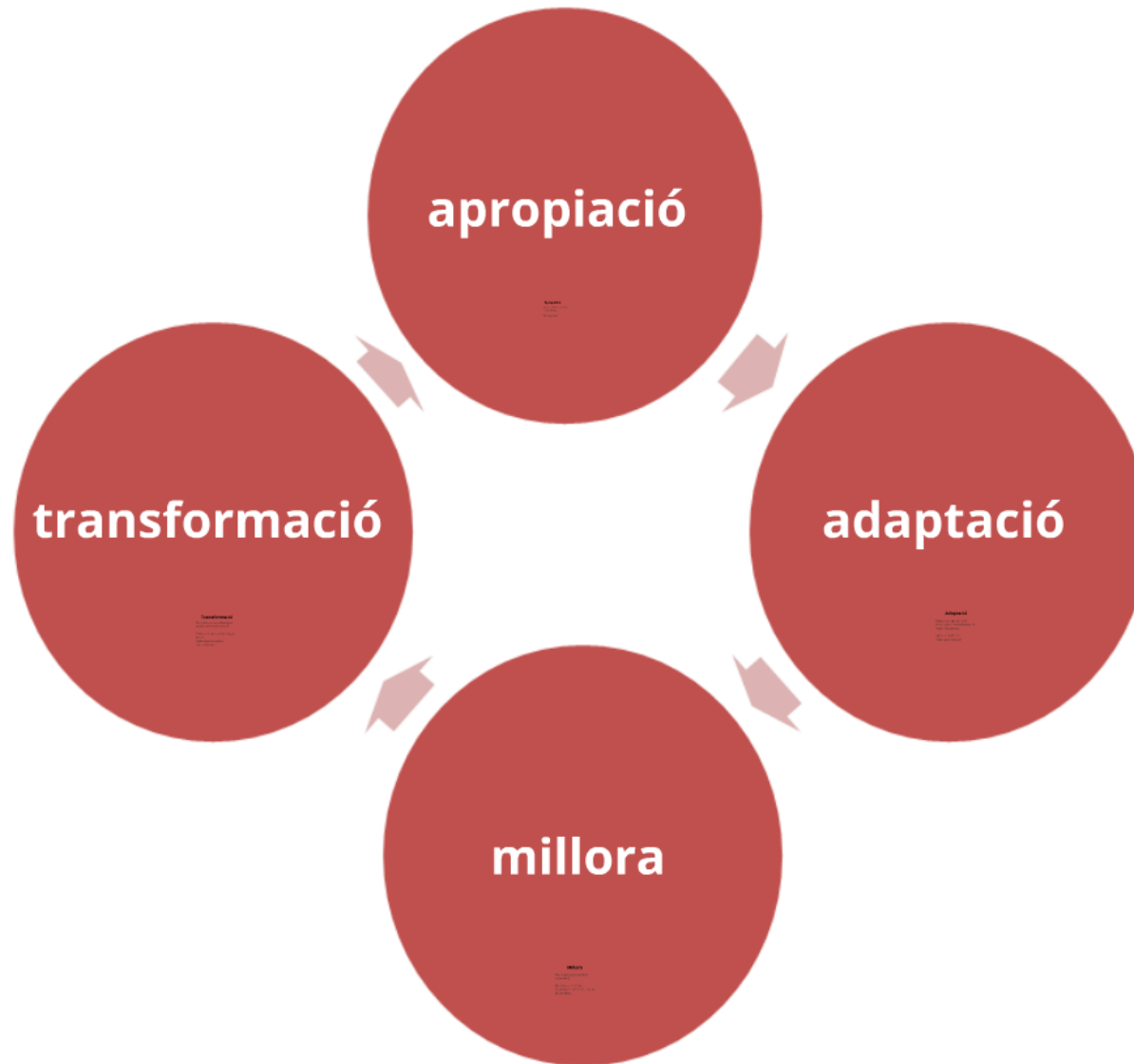
Transformació

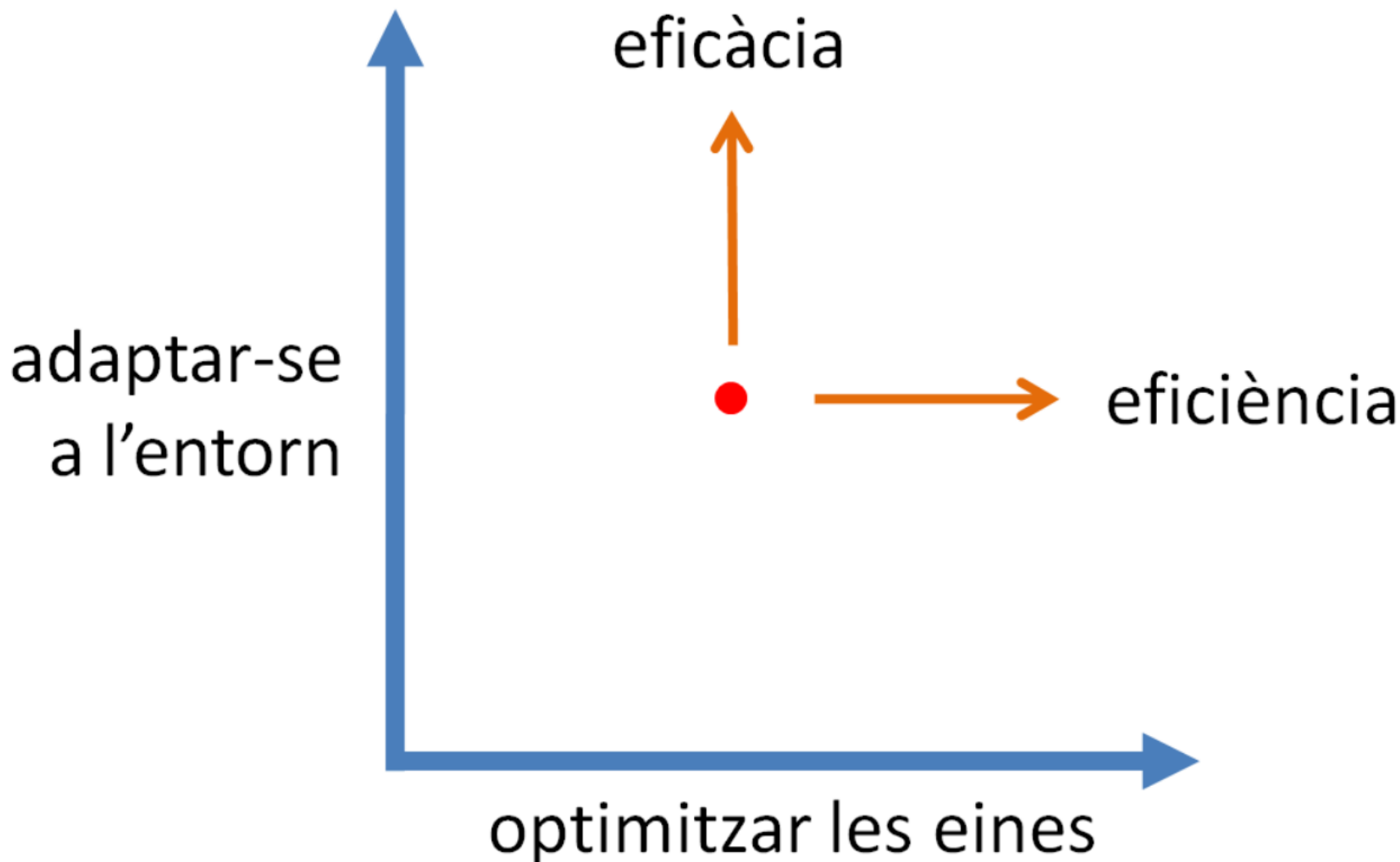
Els processos es redissenyen
(pràcticament) de sota rel.

Tothom dubta que això dugui
enlloc.

Moltes preocupacions,
molta diversió.

Evolució o revolució?

eficàcia

eficiència

Governança

vs.

Empoderamento

Governança
vs.
Empoderament

llibertat sobre
el sistema

llibertat dins
del sistema

Governança
vs.
Empoderament

llibertat sobre
el sistema
llibertat dins
del sistema

Aprenentatge
vs.?
ensenyament

En resum...

Innovació social oberta

- Donar context.
- Proporcionar una plataforma.
- Atiar la interacció.

Ismael Peña-López

@ictlogist

Formació a l'Escola Pia Santa Anna de Mataró
19 de febrer de 2014

Per a citar aquesta obra:

Peña-López, Ismael (2014). TIC i Educació: evolució de l'educació, revolució de l'aprenentatge.

Formació a l'Escola Pia Santa Anna de Mataró, 19 de febrer de 2014.

<http://ictlogy.net/presentations/20140219_ismael_pena-lopez_-_tic_educacio_evolutio_educacio_revolucio_aprenentatge.zip>

Per a contactar amb l'autor: <http://contacte.ictlogy.net>

Tota la informació en aquest document és sota una

llicència Creative Commons:

Atribució – No Comercial

